

1952. do 1980. godine. Od 1980. do 1993. godine direktorica i vršiteljica dužnosti ravnateljice Knjižnice bila je Senija Zekić-Melcher. Mira Pehar je od 1993. do 2014. bila vršiteljica dužnosti ravnateljice Knjižnice. Ravnateljicom Knjižnice 2014. godine izabrana je Julijana Pavlović.

»Narodna knjižnica« raspolaže s prostorom od 800 m<sup>2</sup>. Samostalna je matična knjižnica a organizirana je u tri odjela: odjel nabave i obrade knjižnične građe, služba za rad s korisnicima koju čine posudbeno-informacijski odjel za odrasle korisnike, čitaonica i dječji odjel te služba za opće i zajedničke poslove. Knjižnica je informatizirana i posjeduje on-line bazu podataka u Cobiss programu.

Fond knjiga »Narodne knjižnice Mostar« je oko 130.000 te oko 14.000 novina i časopisa. »Narodna knjižnica« vrši nadzor nad svim knjižnicama u Hercegovačko-neretvanskoj županiji.

(Korišteni su podatci iz knjige Marinko Jovanović »Kulturna riznica Hercegovine« /O 70. obljetnici osnivanja Narodne knjižnice Hercegovačko-neretvanske županije u Mostaru (1946. - 2016.), Narodna knjižnica Hercegovačko-neretvanske županije u Mostaru, Mostar, 2016. kao i podatci koje je dala ravnateljica Knjižnice, Julijana Pavlović.)

Primljeno: 2018 – 04 – 21

*Prof. dr. sc. Marko Dragić  
Filozofski fakultet, Sveučilište u Splitu, Split, Hrvatska*

**Ilija Musa: MEDIJSKO PRAVO, sloboda izražavanja u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj, Školska naklada d.o.o., Mostar, Mostar, 2017., 615 str.**

Dr. sc. Ilija Musa, docent Sveučilišta u Mostaru, priredio je i objelodanio izuzetno zanimljivu znanstvenu knjigu **Medijsko pravo, sloboda izražavanja u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj**, u nakladi „Školske naklade d.o.o.“ iz Mostara, u impresivnom kvalitetnom volumenu od 615 stranica teksta. Autor je sveučilišni

docent na predmetima s područja medijskog prava i teorije masovnih medija Sveučilišta u Mostaru. Autor je bojnih znanstvenih i stručnih radova te voditelj, koordinator ili suradnik na različitim znanstvenim projektima iz područja masovnih medija i medijskog prava.

Jedan od osnovnih pojmova u analizi svakog komunikacijskog sustava jest sloboda medijskog izražavanja. Zato je sasvim razumljivo da se bez određivanja pojma što je sloboda medijskog izražavanja ne može započeti bilo kakva ozbiljna medijska i komunikacijska analitička i stručna rasprava. Medijska komunikologija, kao izrazita dijalektička teoretska i praktična znanstvena disciplina, uvijek u svojim analizama polazi od zatečene povijesno moguće prakse ljudskog komuniciranja. S medijske točke gledišta uvijek je problem slobode medijskog izražavanja (osobni ili društveni) sadržan u određivanju općeg medijskog inputa cijelog komunikacijskog procesa na putu ostvarivanja i utvrđivanja osobne ili društvene vrijednosti medijske informacije. Uvijek se, s aspekta slobode medijskog izražavanja, postavlja temeljno komunikološko pitanje, je li medijska informacija istinita i vjerodostojna? S gledišta slobode medijskog izražavanja nužno je profesionalno odgovoriti koju i kakvu medijsku informaciju posredovati u medijskom prostoru? Tko je medijski mjerodavan da odredi što je sloboda medijskog izražavanja? O svim tim odlučujućim pitanjima slobode izražavanja, sinkronijski i dijakronijski analizira autor knjige dr. Ilija Musa, na sustavan, principijelan, komunikološki te medijski metodološki i pravno-normativni način. Medijsko pravo, kako navodi autor, se temelji na slobodi medijskog izražavanja koje podrazumijeva pravo traženja, širenja i primanja informacija u slobodnim izražajnim medijskim prihvatljivim granicama kako za pojedinca tako i za čitavu društvenu zajednicu na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i lokalne medijske komunikacije. Autor je knjigu namijenio studentima novinarstva i komunikologije, kao pedagoško-instruktivno štivo, te svim stručnjacima koji izučavaju medijsko i komunikološko područje, a posebno pravnicima i komunikolozima koji sustavno izučavaju slobodu medijskog izražavanja u Bosni i Hercegovini kao i u

Republici Hrvatskoj (Case study) s aspekta slobode medijskog izražavanja i razvoja ljudskih prava te svih oblika slobode medijskog izražavanja. Prezentirana knjiga čitateljima otvara nove horizonte slobodnog medijskog izražajnog diskursa. Sloboda izražavanja je povijesna težnja svakog novinara, medijskih institucija i svih građana u suvremenom demokratskom i pluralističkom inkluzivnom informacijskom društvu.

Prezentirana knjiga je u sadržajnom smislu, uz predgovor i uvod, strukturirana u (14) četrnaest zasebnih temeljnih poglavlja: (1) «Povijesni pregled ljudskih prava i sloboda»; (2) »Sloboda izražavanja u međunarodnim dokumentima»; (3) »Pravna standardizacija slobode izražavanja u medijima»; (4) » Društvena odgovornost javnih medija»; (5) »Cenzura»; (6) »Zabrana govora mržnje»; (7) »Politička debata u medijima»; (8) »Medijsko djelovanje i zaštita maloljetnika»; (9) »Pristup informacijama javnih tijela»; (10) »Pravo na privatnost»; (11) »Zaštita ugleda i časti»; (12) «Pravo na ispravak i odgovor»; (13) »Autorsko pravo»; i (14) »Medijska samoregulacija i novinarski kodeks«. Knjiga u nastavku sadrži zanimljive stručne priloge koje autor ove vrijedne knjige naziva »Dodatci« (od str. 299. do str. 404.). U sadržajnom smislu knjiga sadrži, po osobnom izboru autora, 105. izvora »Literature», 66. izvora »Legislative« i 39. dokumenata »Sudske prakse« (od str.585. do 603.) te pojmovno kazalo i biografski zapis o autoru.

Za čitatelje, medijske djelatnike, novinare i sve sudionike medijske komunikacije, posebno je zanimljivo zaključno poglavlje (14) »**Medijska samoregulacija i novinarski kodeksi**« koji su komparativni za dvije susjedne države (Republika Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska). S komunikološkog i pravnog aspekta izloženo gradivo je višestruko zanimljivo za razumijevanje i reguliranje slobode medijskog izražavanja koje će omogućiti građanima medijsku komunikaciju po komunikološkom modelskom principu »**svi, sa svima, o svemu, potpuno, argumentirano i osobno odgovorno**«, što je temeljni cilj autorskog nastojanja da se ostvari ideal

slobodnog medijskog izražavanja u teoriji i praksi suvremenog medijskog komuniciranja.

Možemo komparativno zaključiti, analizirajući medijsko pravo Republike Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, da svaka država normira i određuje svoj poseban sustav javnog komuniciranja (medijsku komunikaciju). No, svaka država ima svoje posebnosti (novinarske kodekse) ali se, što je vrijedno istaknuti, u njima nalaze i zajedničke opće odrednice koje poštuje cijeli civilizirani svijet medijske demokracije, koji zagovara slobodu medijskog izražavanja na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i lokalne medijske komunikacije.

Slobodni smo, na temelju svega iznesenog, ovu vrijednu knjigu preporučiti novinarima i svim medijskim djelatnicima, a posebno studentima novinarstva i komunikologije, kao i svim čitateljima, koji u užem ili širem smislu izučavaju medijsko pravo i medijsku komunikologiju.

Primljeno: 2018 – 04 – 21

Red.prof. dr .sc. Mario Plenković  
*Sveučilište u Mariboru, Fakultet za elektrotehniku,  
računarstvo i informatiku,  
Inštitut za medijske komunikacije & Alma Mater  
Europaea – ECM, Maribor, Slovenija /  
University of Maribor, Faculty of Electrical Engi-  
neering and Computer Science,  
Institute of Media Communications & Alma Mater  
Europaea – ECM , Maribor, Slovenia*